

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022
CDA-afdeling Bergeijk

Samen

maken we het

verschil.

De ambities

van CDA Bergeijk

1. Bergeijk blijft een zelfstandige gemeente.
2. We willen de leefbaarheid in de kernen vergroten en stimuleren inwoners om zelf initiatieven te nemen in hun eigen kern.
3. We werken intensief samen met verenigingen en gemeenschapshuizen om de voorzieningen binnen elke kern op peil te houden.
4. We zoeken de samenwerking met buurgemeenten om doelen te bereiken die voor een individuele gemeente moeilijk te realiseren zijn. We zijn een groot voorstander van krachtenbundeling en nemen het initiatief als we kansen zien.
5. Stimuleren duurzame ontwikkelingen met betrekking tot energie en klimaat zoals zonneweides en windmolens door inwoners te informeren, enthousiasmeren en financieel te ondersteunen. Als gemeente geven we het goede voorbeeld door te investeren in bijvoorbeeld het verduurzamen van onze gebouwen en de openbare ruimte.
6. We werken samen met alle betrokken partijen aan een vitaal en aantrekkelijk buitengebied. We doen daarbij geen concessies aan de volksgezondheid.
7. 'Zorgen voor elkaar' vinden we heel belangrijk. We stimuleren en faciliteren inwoners die elkaar helpen en werken aan het verbeteren van de zorg; jeugdzorg en ouderenzorg in het bijzonder. Voor diegenen die het niet zelf of met elkaar kunnen, regelen we professionele zorg.
8. We willen dat inwoners met een 'recht om uit te dagen' voorstellen kunnen doen om zelf de zorg in hun omgeving te organiseren als alternatief voor zorg die wordt geboden door de gemeente.
9. We willen de gemeente veiliger maken en investeren in de preventie van alcoholmisbruik en drugsgebruik. We ontwikkelen daarvoor samen met maatschappelijke partners (scholen en verenigingen) een plan van aanpak en zorgen ervoor dat het in de praktijk gebracht wordt.
10. We zorgen voor verkeersveilige routes van en naar alle basisscholen.
11. We realiseren nieuwbouw in alle kernen zodat jong en oud hun plek kunnen vinden binnen de gemeente.
12. We vinden een economisch duurzaam beleid belangrijk; we laten geen lasten na voor volgende generaties.
13. Bestaande fietspaden worden planmatig onderhouden en verbreed. Er komt een nieuw fietspad tussen de Weebosch en Luyksgestel, en een snelle fietsverbinding met het stedelijk gebied wordt gerealiseerd.
14. De plannen voor de Middenweg en de N69 worden uitgevoerd.
15. We geven de economie en werkgelegenheid een impuls door de bedrijventerreinen aan te pakken en uit te breiden. Alle betrokken partijen krijgen daarin een rol zodat het ondernemings- en vestigingsklimaat van Bergeijk optimaal is.

1.

CDA verkiezingsprogramma

2018 - 2022

1.1 Introductie

In de gemeente Bergeijk moeten we de komende jaren belangrijke politieke keuzes maken. Op vrijwel alle beleids-terreinen vinden ontwikkelingen plaats waarop we - ook op lokaal niveau - moeten inspelen. Of het nu gaat over de samenwerking met omliggende gemeenten, het organiseren van zorg, het realiseren van voldoende woningen voor specifieke doelgroepen of het faciliteren van burgers en verenigingen die initiatieven nemen: het gemeentebestuur heeft veel thema's waarover het zich moet buigen. En er is wat te kiezen!

CDA Bergeijk wil ook de komende raadsperiode een actieve en betekenisvolle bijdrage leveren. In dit verkiezingsprogramma "Samen maken we het verschil" zetten we onze ambities en voornemens om samen het verschil te maken op een rij. We zijn van plan om de opgaven en uitdagingen die er liggen op te pakken volgens de wijze die typerend is voor het CDA: midden in de samenleving met veel ruimte voor het particuliere initiatief.

Dit programma is geschreven in opdracht van het bestuur en vastgesteld door leden van CDA Bergeijk. We hebben ook verschillende verenigingen, instellingen, initiatieven en CDA-bestuurders geraadpleegd en hun input verwerkt.

De doelen van het verkiezingsprogramma zijn meervoudig:

- *Voor de Bergeijkse kiezer is het een concrete uitwerking van de standpunten voor Bergeijk.*
- *Voor de leden van het CDA Bergeijk fungeert het als een overzicht van opvattingen, voornemens en prioriteiten voor de komende raadsperiode.*

- *Het is voor CDA Bergeijk de basis voor een op te stellen raads- en of collegeprogramma.*

Het CDA staat voor een faciliterende overheid die inwoners en verenigingen helpt hun ambities waar te maken. Daarnaast pakt de gemeente haar eigen taken, zoals de verantwoordelijkheid voor veiligheid en mobiliteit, op. De startpositie is mede door onze bestuurlijke inbreng de afgelopen perioden weliswaar goed, maar investeren blijft nodig. Niet in de laatste plaats omdat we het belangrijk vinden duurzaamheid binnen de gemeente te vergroten door in te zetten op toekomstbestendige maatregelen.

We willen 'samen met inwoners en (maatschappelijke) partners het verschil maken'. Ook in de komende raadsperiode werken we samen met de inwoners van Bergeijk aan het behoud en de verbetering van de leefbaarheid in de kernen. Samen met buurgemeenten optimaliseren we de samenwerking om gezamenlijke uitdagingen in de regio voortvarend op te pakken.

Zo maken we samen het verschil.

2.

Sterke samenleving

2.1 De gemeente is vooral een gemeenschap

CDA Bergeijk blijft de komende jaren werken aan sterke wijken in alle kernen van gemeente Bergeijk. Een sterke samenleving is gebouwd op saamhorigheid en een gedeelde verantwoordelijkheid; het geeft mensen invloed op hun eigen leefomgeving. Ieder vervult zijn eigen rol en waar het kan versterken we de samenhang.

De gemeente Bergeijk is sterk doordat inwoners, verenigingen en clubs, ondernemers en maatschappelijke instellingen goed gedijen in het klimaat dat de gemeente heeft gecreëerd. Daarin wordt initiatief aangemoedigd en ondersteund. Een sterke samenleving ontstaat ook doordat we ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen. Iedereen die zorg nodig heeft - zoals maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp - kan daarop rekenen. CDA Bergeijk houdt daarbij altijd de menselijke maat in het oog. Een sterke samenleving ontstaat ook door open te staan voor nieuwe inwoners en door gastvrij te zijn.

Zonder betrokken inwoners kunnen we niet. Vanuit hun eigen kern/wijk dragen zij bij aan de leefbaarheid van onze gemeente. We ondersteunen vrijwilligers(organisaties) die participeren in de uitvoering van publieke taken en die nieuwe dienstverlenende vormen bedenken. De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid en eigen taken, zoals zorgen voor veiligheid en het handhaven van de wet.

In een sterke samenleving moet je voortdurend investeren en dat is het CDA dan ook van plan. We zoeken naar eigentijdse vormen van organiseren, naar samenwerkingsverbanden en nieuwe technieken bijvoorbeeld. Dit doen we in goed overleg met alle betrokkenen.

2.2 Betrokken bewoners

We vinden het belangrijk om inwoners te betrekken bij de lokale politiek zodat ze gestimuleerd worden een actieve bijdrage te leveren aan de gemeenschap. Dit doen we onder andere via de dorpsraden. Tegelijkertijd bieden we inwoners alle ruimte om initiatieven aan te dragen. Het Bergeijkse bestuur is bereikbaar en de ambtelijke organisatie ingericht op het faciliteren van deze initiatieven. Administratieve rompslomp moet daarbij worden voorkomen; daadkracht staat centraal.

Bergeijk is een groene en duurzame gemeente. Dat kenmerk willen we behouden en versterken door nieuwe 'groene' initiatieven te nemen en door Bergeijkse inwoners te stimuleren hetzelfde te doen. Waar het kan staat het particulier initiatief voorop.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We staan voor particulier zeggenschap en eigenaarschap en geven initiatiefnemers de ruimte. Het gemeentebestuur fungeert als partner en faciliteert.
- Samen met inwoners maken we een plan om de verschillende dorpskernen optimaal te ontwikkelen.
- We stimuleren dorpsraden om hun ideeën met elkaar te delen, van elkaar te laten leren en initiatieven vanuit de kernen te stimuleren en te laten ontplooiën.
- We betrekken nieuwe inwoners - expats, statushouders en nieuwe Bergeijkers - bij de gemeenschap, onder andere door lokale activiteiten onder hun aandacht te brengen.
- We betrekken en enthousiasmeren inwoners voor politiek en openbaar bestuur.
- We stellen een Jeugdraad in om jonge inwoners te betrekken en te enthousiasmeren voor het lokale bestuur.

2.3 Leefbaarheid

CDA Bergeijk wil zorgen voor basisvoorzieningen in elke kern zodat een basisschool, een gemeenschapshuis, een inloophuis (inclusief sociale activiteiten) en sportaccommodaties altijd in de buurt te vinden zijn. Gemeenschapshuizen hebben een belangrijke functie in alle kernen. Ze vervullen een grote rol als het gaat om elkaar ontmoeten.

Ze zijn een thuis voor inwoners en verenigingen. Ook voor ouderen zijn gemeenschapshuizen waardevol omdat ze gelegenheid bieden om activiteiten dichtbij mensen te organiseren, die onder andere eenzaamheid tegen kunnen gaan. Hierin blijven we investeren.

De gebouwen van enkele scholen op het Hof zijn niet meer up to date. Daardoor komt hét moment dichtbij, om te beoordelen of de voorzieningen nog voldoen voor de moderne vormen van onderwijs die wij mogelijk willen maken. Wij staan achter de ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum (IKC). Op basis van de visies van onze partners gaan we samen aan de slag om modern onderwijs te kunnen bieden.

In de komende raadsperiode wordt besloten hoe sociaal-cultureel centrum de Kattendans weer bij de tijd gebracht kan worden. CDA Bergeijk is een voorstander van het investeren in de Kattendans omdat het gebouw belangrijke functies vervult voor heel de gemeente Bergeijk. De Kattendans biedt een thuis aan de verenigingen en inwoners van de gemeente. Het vervult hierin een unieke rol en biedt faciliteiten voor theater en grote producties door verenigingen en jongereninitiatieven.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We investeren in duurzame maatschappelijke voorzieningen.
- We zorgen in elke kern voor een school die bij de tijd is en voor kinderopvang en een peuterprogramma.
- We voeren een haalbaarheidsonderzoek uit voor een multi-funcionele accommodatie in Riethoven.
- We geven de juiste invulling aan een Integraal Kind Centrum in Bergeijk.
- We blijven investeren in de gemeenschapshuizen in alle kernen en geven ze ruimte voor ontwikkeling.
- Gebruikers van gemeenschapshuis de Kattendans - zoals de harmonie, muziek, dans, jongeren en ouderenvereniging KBO - worden betrokken bij ontwikkeling van de plannen.
- We faciliteren de Kattendans als sociaal-culturele instelling om voor de gemeente en de regio een veelzijdig aanbod van sociaal-culturele activiteiten te kunnen (blijven) bieden.
- We blijven investeren in muziekonderwijs op de basisscholen.

2.4 Verenigingen

Verenigingen, met al hun vrijwilligers, zijn het cement van onze samenleving. Jongeren leren er dat sport, cultuur (muziek en toneel) en natuur leuk zijn. Ook leren ze er samenwerken, omgaan met teleurstellingen en de handen uit de mouwen te steken. Daarnaast verbinden verenigingen onze inwoners met elkaar, net zoals evenementen, muziek, cultuur en kunst dat doen. Verenigingen en accommodaties mogen rekenen op voortzetting van de TUOB-regeling: Transparant Uniform Onderhoud Bergeijk. Daarbinnen zijn de verenigingen medeverantwoordelijk voor het onderhoud van hun eigen accommodatie.

Door deze vorm van zelfwerkzaamheid kan voordeel worden behaald voor de verenigingen.

De wijze waarop de KBO's in onze kernen ondersteund worden, willen we opnieuw bezien. Daarbij gaat het met name over de beschikbaarheid van geschikte accommodaties en de vergoeding die daarvoor wordt afgesproken.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- Door middel van Transparant Uniform Onderhoud Bergeijk (TUOB) belonen we zelfwerkzaamheid en betrokkenheid. Het verduurzamen van alle verenigingsaccommodaties is daarbij een speerpunt.
- De Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor personen die actief zijn binnen verenigingen die werken met minder-jarigen wordt vergoed door de gemeente.
- Vrijwilligers van (sport)verenigingen kunnen rekenen op ondersteuning van sportcoaches.
- Het aanbod van sport-, cultuur-, ouderen-, jongeren coaches wordt voorgezet zodat in de kernen en bij scholen een breed aanbod voor jong en oud t.a.v. talentontwikkeling en beweging blijft bestaan.
- We bieden verenigingen (o.a. carnavalsverenigingen) hulp door actief mee te denken over een passende locatie.

2.5 Leefbare en veilige leefomgeving

In een leefomgeving moet je kunnen wonen, ontmoeten, recreëren en sporten. CDA Bergeijk ondersteunt initiatieven om dit voortdurend te verbeteren. Bergeijk is en blijft een gemeente met veel groen in de directe omgeving, zowel in de dorpen als in de aangrenzende bosgebieden en beekdalen van de Keersop en de Run. We vergroten de natuurwaarden en toegankelijkheid van deze gebieden. We hebben ook een uitgesproken fietsambitie. We willen de recreatieve fietspaden verbreden en verbeteren.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We ondersteunen groene buurtprojecten die door bewoners geïnitieerd en ontwikkeld worden (zoals plukroutes en speelnatuur).
- We verbeteren de veiligheid rondom scholen door in het gebied een uniforme uitstraling aan te brengen die verkeersremmend werkt. In het nieuwe beheerplan openbare ruimte (BORA) richten we ons op zelfstandige mobiliteit met name voor ouderen en kinderen.
- We gaan vervangingspieken in weg- en rioolonderhoud voorkomen zodat we de lasten kunnen blijven dragen.
- Recreatieve fietspaden die onderhoud nodig hebben, verbreden we waar dat nodig is. Waar nodig verbeteren we de verlichting met duurzame ledverlichting.
- Het Brouwersbos wordt een groene parel in het centrum, een aantrekkelijk park voor alle inwoners.

- We werken samen met inwoners aan een betere uitstraling van de wijken.
- We zorgen waar mogelijk voor een groene leefomgeving en treffen maatregelen om de overlast bij zware regenval te voorkomen.
- We voorkomen dat jongeren de gemeente verlaten door aantrekkelijke voorzieningen te faciliteren, zoals een modern theater, woningen voor starters, voldoende sociale huurwoningen en een goede OV-verbinding.

2.6 Wonen

CDA Bergeijk stimuleert initiatieven om het bouwen van kwalitatief duurzame woningen - die passen bij de behoeften van Bergeijkers - mogelijk te maken. We hebben extra aandacht voor woningen die geschikt zijn voor verschillende levensfasen en doelgroepen, zoals starters en senioren. Daarnaast zorgen we ook voor nieuwbouw in de vrije sector in alle kernen. Samen met woningcorporaties werkt CDA Bergeijk ook aan voldoende betaalbare sociale huurwoningen. In de centra van de kernen willen we ruimte op een goede manier benutten. Woningen voor ouderen proberen we sowieso dicht bij de centra te realiseren. We hebben aandacht voor een goede spreiding van verschillende woonbehoeften.

In de toekomst zal er nog meer behoefte zijn aan betaalbare, centraal gelegen huurwoningen. CDA Bergeijk wil daarin gaan voorzien door een woonvisie op lange termijn op te stellen, die per kern specifiek wordt uitgewerkt.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We willen dat er in alle kernen mogelijkheden zijn om te bouwen.
- We steunen en faciliteren initiatieven van inwoners die gezamenlijk (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) hun woning bouwen.
- We zorgen dat het aanbod van sociale huurwoningen aan de vraag voldoet door goede afspraken te maken met woningbouwverenigingen.
- We realiseren levensloopbestendige wijken waarin kinderen veilig kunnen opgroeien en mensen gezond oud kunnen worden.
- Op geschikte locaties, passend bij de woonbehoefte, geven we ruimte aan bouwprojecten voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld nabij het centrum voor ouderen).
- We verduurzamen de woningbouw door bijvoorbeeld gasloos bouwen en energieneutrale woningen te stimuleren.
- We denken mee over nieuwe woon-zorginitiatieven en faciliteren deze.

2.7 Bestuur dichtbij

We zijn van mening dat de gemeente Bergeijk de juiste organisatiegrootte heeft om dichtbij en bereikbaar te kunnen zijn. Dat zorgt voor een menselijke maat in dienstverlening, ruimte voor particulier initiatief en een kleine afstand tussen

inwoners en bestuur. Tegelijkertijd is de organisatie groot genoeg om de gemeentelijke taken en opgaven goed te volbrengen. CDA Bergeijk is dan ook een voorstander van een zelfstandige gemeente Bergeijk. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het motto 'klein waar het kan en groot waar dat moet'. In onze optiek is dat de beste manier om als zelfstandige gemeente de belangen van de inwoners te dienen.

Het standpunt van CDA Bergeijk:

- De gemeente Bergeijk met haar zes kernen blijft zelfstandig.

2.8 Samenwerken in de Kempen

Samenwerken met buurgemeenten en in regionale verbanden is noodzakelijk om een zelfstandige gemeente Bergeijk te kunnen blijven. We willen daarom nauw samenwerken met omliggende gemeenten en organisaties, zoals de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten, de WVK-groep, de MRE, de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, de Veiligheidsregio en GGD om gemeente overstijgende taken uit te voeren. Deze regionale samenwerkingsverbanden zullen we in de (nabije) toekomst verder ontwikkelen en uitbreiden. Daarnaast willen we de strategische samenwerking met buurgemeenten verder uitbouwen en versterken. We willen met hen een gezamenlijke koers uitzetten op het gebied van mobiliteit, milieu, economie, volkshuisvesting en zorg. Samen zijn we immers sterker.

De strategische koers voor Bergeijk wordt bepaald door het versterken van de lokale gemeenschappen. In plaats van een grote gemeente in onze regio wil CDA Bergeijk gaan voor de zelfstandigheid van onze gemeente. De maatschappelijke opgaven die de gemeentegrenzen overschrijden pakken we op met onze buurgemeenten.

In de afgelopen periode hebben de gemeenteraden van de Kempengemeenten samengewerkt in de Kempencommissie. Alle verbeterpunten die in de evaluatie naar voren gekomen zijn, moeten we serieus nemen zodat de commissie optimaal kan functioneren. Ook de samenwerking die is vastgelegd binnen de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) moet worden geconsolideerd en verbeterd.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We nemen het initiatief/roepen buurgemeenten op om de samenwerking met de Kempengemeenten verder te ontwikkelen.
- We staan voor een goede online dienstverlening, maar ook telefonisch en persoonlijk contact moet mogelijk zijn voor bewoners die daar de voorkeur aan geven.
- Raadsleden moeten bereikbaar zijn; hun contactgegevens zijn beschikbaar voor alle inwoners.
- Het CDA is gemakkelijk aanspreekbaar, onder andere tijdens de openbare fractievergaderingen.

3.

Zorgen voor elkaar

3.1 Inleiding

CDA Bergeijk vindt dat iedereen mee moet kunnen doen. Dus ook bewoners die hulp of zorg nodig hebben. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om onderwijs, werkgelegenheid, volkshuisvesting, sociale zekerheid, de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, schuldhulpverlening en jeugdhulp. CDA Bergeijk wil zorg dicht bij huis organiseren zodat de professionele zorg goed aansluit bij de persoonlijke keuzes van mensen. Hierdoor kunnen inwoners zo lang mogelijk zelf de regie houden over hun eigen leven.

Zorg gaat over mensen. CDA Bergeijk stelt dan ook de inwoners centraal. Professionele zorg moet goed aansluiten bij de mantelzorg die familie of bekenden verlenen. De gemeenten hebben er de afgelopen jaren extra taken bij gekregen op het gebied van de (jeugd)zorg en werk. Met forse bezuinigingen op de koop toe. CDA Bergeijk hanteert als uitgangspunt: Rijksgeld voor de zorg gaat naar de zorg.

3.2 Goede zorg in je eigen dorp

De afgelopen jaren hebben we in Bergeijk geïnvesteerd in goede zorg voor alle inwoners. Er zijn lokale ondersteuningsteams actief, elke kern heeft een dorpsondersteuner en er zijn inloopochtenden in de kernen van Bergeijk op poten gezet. Ook hebben we regels aangepast zodat zorginitiatieven en mantelzorgwoningen veel sneller gerealiseerd kunnen worden.

Er is dus een stevige basis gelegd die we verder willen versterken en verbeteren. Voorbeelden daarvan zijn de projectgroep 'Zorg in eigen dorp Riethoven' die een pilot heeft gestart om dagbesteding dicht bij huis te realiseren. In het Aquinohuis (Bergeijk) zijn verschillende initiatieven ontwikkeld die bijdragen aan participatie, zoals zelfhulpgroepen.

Inloopochtenden voor ouderen, kleine zorginitiatieven, woonzorginitiatieven en dagbesteding dicht bij huis zijn onmisbaar voor een sterke samenleving. CDA Bergeijk gaat de rol van de faciliterende overheid op dit terrein voortzetten en eigentijds invullen zodat we goede voorzieningen kunnen bieden aan mensen die hulp nodig hebben. De drempel om hulp te zoeken én te krijgen is laag. Inwoners, vrijwilligers, lokale on-

dernemers en verenigingen hebben vaak waardevolle ideeën over zorgen voor elkaar. Daarom is een goede relatie met inwoners heel belangrijk. Samen met onze partners werken we aan de transformatie van zorg waarbij maatwerk, betere zorg en kortere wachtlijsten voorop staan. De dorpsondersteuners signaleren waar hulp nodig is om de drempel om hulp te zoeken te verlagen. We willen dat inwoners met een 'recht om uit te dagen' voorstellen kunnen doen om zelf de zorg in hun omgeving te organiseren als alternatief voor zorg die wordt geboden door de gemeente.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- Zorginitiatieven zoals 'zorg in eigen dorp' kunnen rekenen op onze steun.
- De gemeente biedt ruimte voor nieuwe woon-zorginitiatieven.
- De gemeente gaat verenigingen ondersteunen zodat zij leren omgaan met jongeren die bijzondere aandacht nodig hebben.
- We verbinden sport, cultuur, onderwijs en de gemeente via combinatiefunctionarissen van Bergeijk Active.
- Lokale zorg initiatieven financieel ondersteunen zodat ze afspraken kunnen maken met professionals om de kwaliteit van de zorg te borgen.
- We behouden huishoudelijke hulp voor inwoners die dat nodig hebben zodat mensen langer thuis kunnen blijven wonen.

3.3 De menselijke maat

Wie afhankelijk is van zorg moet daarover zoveel mogelijk zelf de regie kunnen voeren met zijn familie en bekenden. Bergeijk heeft een sociaal domein adviesraad, waarbij inbreng van ervaringsdeskundigen onderdeel kunnen uitmaken. Zij kunnen de gemeente immers het beste uitleggen hoe ze de zorg ervaren en wat er nog aan schort.

We gebruiken hun adviezen voor het maken van nieuwe plannen, maar ook voor de optimalisatie van het bestaande beleid.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn onmisbaar in de zorg voor ouderen, gehandicapten en mensen met een chronische ziekte. CDA Bergeijk vindt echter dat de gemeente niet mag bezuinigen op zorg als er in specifieke gevallen geen mantelzorg beschikbaar is.

Daarnaast moeten de dagopvang en respijtzorg in onze gemeente op orde zijn, zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen. We hebben bijzondere aandacht voor de mantelzorger. We bieden hen onder andere laagdrempelige ondersteuning en trefpunten waar ervaringen uitgewisseld kunnen worden.

Aanpak eenzaamheid

Eenzaamheid is een 'modern probleem' in onze samenleving. Het komt in alle leeftijdscategorieën voor, maar vooral ouderen zijn een kwetsbare groep. Zorg en aandacht voor ouderen is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Om eenzaamheid tegen te gaan willen we inzetten op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en ouderen stimuleren om zelf op zoek te gaan naar sociale contacten.

De vergrijzing heeft gevolgen voor het gemeentelijk zorgbeleid. Om goed voorbereid te zijn op de toekomst moet de gemeente in overleg gaan met ouderenorganisaties. Een speerpunt daarbij is omgaan met dementie. CDA Bergeijk wil de gemeente dementievriendelijk houden en meer hierin investeren zodat dementerenden zo lang mogelijk kunnen meedoen in de samenleving.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- Mantelzorgers, familie en bekenden die betrokken zijn bij degene die hulp nodig heeft, zijn welkom om mee te denken over de best passende hulp voor hun naasten.
- We bieden mantelzorgers professionele hulp in de vorm van informatie, advies en praktische ondersteuning.
- We laten waardering blijken aan mantelzorgers. Dat doen we bijvoorbeeld door een mantelzorgprijs uit te loven, door mantelzorgcomplimenten te verstrekken of gezellige avondjes uit te faciliteren.
- Het (ver)bouwen van een bijgebouw tot (tijdelijke) mantelzorgwoning moet mogelijk blijven.
- Zorgprofessionals en dorpsondersteuners overleggen met inwoners over eenzaamheid en de bestrijding ervan.
- Inloopactiviteiten, verenigingen en eetpunten kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- Organisaties zoals GOW Welzijnswerk coördineren en organiseren projecten met vrijwilligers voor mensen die moeite hebben hun administratie te doen. We zorgen ook voor preventieve cursussen, bijvoorbeeld over omgaan met geld.

3.4 Werk en participatie

CDA Bergeijk wil zorgen voor voldoende werkgelegenheid. Dat is belangrijk voor het genereren van een inkomen, maar ook voor zelfontplooiing en het opdoen en onderhouden van sociale contacten.

Ook voor mensen die niet in staat zijn om betaald werk te verrichten is participatie van belang. De gemeente moet hiervoor samen met werkgevers, het UWV, het onderwijs, WSW-bedrijf en particuliere organisaties zorgdragen. Dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt actief worden, is goed voor henzelf, hun omgeving én de samenleving. Het kan ook de stap zijn in de richting van een betaalde baan. De gemeente vervult een voorbeeldfunctie als het gaat om het aannemen van werknemers met een beperking en het bieden van werkervaringsplekken. Andere maatregelen die bijdragen aan de vermindering van de problematiek worden zorgvuldig ingezet.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We willen voorkomen dat jongeren tussen wal en schip belanden. Daarom is extra aandacht nodig voor beschermt werk en voor de aansluiting van jongeren bij de arbeidsmarkt.
- We stimuleren werkgelegenheidsinitiatieven als 'Wij Westerhoven'.
- We faciliteren het Aquinohuis bij verdere ontwikkeling.

3.5 Armoedebestrijding

Het uitgangspunt van CDA Bergeijk is dat niemand in de gemeente mag leven in armoede, zeker kinderen niet. Kinderen en jongeren moeten plezier hebben, muziek kunnen maken, sporten en ontspannen. Dat is belangrijk omdat het hen in contact brengt met leeftijdsgenoten, het zorgt voor eigenwaarde en het is goed voor hun ontwikkeling en gezondheid.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We zorgen er samen met onze partners voor dat gemeentelijke schuldhulpverlening snel kan starten.
- We steunen maatschappelijke initiatieven zoals de Algemene Hulpdienst en de voedselbank voor armoedebestrijding.
- Voedselbanken blijken helaas noodzakelijk, maar moeten wel een tijdelijke oplossing blijven voor de inwoners.
- We zorgen ook voor cursussen gericht op preventie, bijvoorbeeld over omgaan met geld.
- We blijven investeren in een ruimhartig minimabeleid zodat iedereen mee kan doen in Bergeijk.

3.6 Opgroeien

Met het grootste deel van de jongeren in onze gemeente gaat het goed: ze zijn gezond, worden uitgedaagd op school, hebben een rijk sociaal leven en voelen zich gelukkig. Goed onderwijs in de kernen biedt kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners.

CDA Bergeijk vindt dat scholen en sportvoorzieningen in alle kernen voor kinderen toegankelijk moeten zijn. Rondom scholen en de wegen naar scholen moeten de routes verkeersveilig zijn zodat kinderen veilig naar school kunnen.

Wij willen dat de gemeente, jeugdhulpinstellingen en onderwijs nauw samenwerken bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprojecten, om bijvoorbeeld drugsgebruik en alcoholmisbruik tegen te gaan. De gemeente dient initiatieven van jongeren in de leeftijd van 14 tot 17 jaar op het gebied van vrijetijdsbesteding te faciliteren en ondersteunen.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- De gemeente zorgt voor goede en veilige speelmogelijkheden in elke buurt. De buurt wordt bij de aanleg of aanpassingen betrokken.
- Burgerinitiatieven en verenigingen op het gebied van speeltuinen, de scouting en kindervakantiewerk zijn van groot belang en kunnen rekenen op steun van de gemeente.
- De gemeente ondersteunt buurtpreventieprojecten.
- Bij leerlingenvervoer staat het belang van het kind voorop.
- We investeren in een preventieve aanpak van alcohol- en drugsgebruik bij jongeren.

3.7 Jeugdhulp

De huisarts of school is vaak een van de eerste plekken waar een kind of gezin aanklopt voor hulp. Het is daarom belangrijk dat deze de weg weten naar jeugdhulp. De toegang tot zorg moet zo georganiseerd worden dat jongeren snel naar de meest adequate vorm van zorg worden geleid. 'Licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Vaak gaat maar de helft van alle verwijzingen naar jeugdhulp via de lokale toegang.

Het is belangrijk dat gemeenten een financieringsvorm hanteren die dit partnerschap ondersteunt. Veel jongeren dreigen 'tussen wal en schip te vallen' als ze achttien jaar worden. Vaak gaan ze dan 'over' van de Jeugdwet naar bijvoorbeeld de Zorgverzekeringswet. Er is daar nog een wereld te winnen door sneller maatwerk te leveren. Wachtlijsten in de jeugdzorg vindt CDA Bergeijk onaanvaardbaar.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- Gezinnen en jongeren kunnen op passende zorg rekenen; lichte zorg waar het kan, zware zorg als dat nodig is.

- We willen de samenwerking tussen basisscholen, huisartsen en de lokale ondersteuningsteams versterken.
- We maken lokale instellingen samen verantwoordelijk voor het opstellen van een 'zorgplan van aanpak' zodat de zorg voor jongeren geborgd is, ook als ze achttien jaar oud zijn en niet langer onder jeugdzorg vallen.

4.

Eerlijke economie

4.1 Inleiding

In een eerlijke economie werkt de markt binnen kaders die mede door de gemeente worden bepaald, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen. Een eerlijke economie wordt ook gevormd door bedrijven waar mensen veilig werken en waar voldaan wordt aan de wettelijke voorschriften en arbeidsvoorwaarden. In een eerlijke economie worden ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt geholpen aan zinvol werk.

CDA Bergeijk gelooft in een duurzame economie, waarin niet wordt ingeteerd op natuurlijke hulpbronnen. In die economie houden we rekening met alle andere taken die mensen in het leven hebben, zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken. Kortom: wij willen zorgen voor alles wat van waarde is, de lokale economie stimuleren en de werkgelegenheid laten groeien.

Bergeijk heeft een uitstekende uitgangspositie in de Brainport-regio, mede dankzij het Kempisch Bedrijvenpark (KBP) met zijn sterke maakindustrie. Ook recreatie en toerisme zijn belangrijk voor Bergeijk. Ondernemers benutten de mogelijkheden die er zijn voor de ontwikkeling van hun bedrijven. Bergeijk is een aantrekkelijke gemeente voor recreanten. Het lokale bedrijfsleven kent een grote variatie; van wereldwijd opererende bedrijven tot en met een grote variëteit aan kleinere organisaties. Er is volop werkgelegenheid in alle kernen van Bergeijk en in de Kempen zijn vestigingsmogelijkheden voor bedrijven.

Als plattelandsgemeente is het vanzelfsprekend om speciale aandacht te hebben voor het perspectief van bedrijven in het buitengebied. Met name veehouderijen staan voor grote uitdagingen, waarbij de gemeente enerzijds meedenkt in oplossingen en anderzijds duidelijke kaders en grenzen stelt. Op deze manier weten ondernemers precies wat hun ontwikkelmogelijkheden zijn en kunnen we de kwaliteit van de leefomgeving waarborgen.

Een eerlijke economie ontstaat niet vanzelf in een vrije markt. De lokale overheid heeft een belangrijke taak om in goede afstemming met de regionale, landelijke en Europese overheden de condities van de markt te reguleren. CDA Bergeijk steunt initiatieven om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen. Participatie wordt mogelijk gemaakt door

nauw samen te werken met onder andere Kempenplus, de WVK en maatschappelijke werkgelegenheidsinitiatieven zoals WijWesterhoven. We willen zorgen voor een economisch aantrekkelijke gemeente die innovatief is, veel werkgelegenheid biedt en uitstekend bereikbaar is.

4.2 Een toekomstbestendig programma

Klimaatverandering, energietransitie en een circulaire economie: het zijn grote thema's die ook op lokaal niveau belangrijk zijn. Aan deze thema's werken we binnen de gemeente op kleine en grote schaal. We stimuleren inwoners om energie te besparen en de afvoer van regenwater af te koppelen van de riolering. Ook zoeken we naar ruimtelijke mogelijkheden om grootschalig energie op te wekken. We ondersteunen initiatieven om wateroverlast te voorkomen. De gemeente investeert in duurzaamheid, stimuleert initiatieven en stelt voorbeelden. Daarnaast brengt de gemeente inwoners samen om te investeren in verduurzaming (het zelf opwekken van energie, gezamenlijke warmtebronnen gebruiken, (omschakelen naar) gasloos leven en het besparen van energie). De gemeente stelt een energievisie op. Hierin verankeren we regels en mogelijkheden met betrekking tot de lokale warmtevoorziening, energiebesparing voor en door inwoners en bedrijven, duurzame opwekking (zon, biogas) en duurzame mobiliteit. We definiëren concrete doelstellingen en meetbare prestaties.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We willen versneld rendabele duurzaamheidsinvesteringen in kaart brengen
- De gemeente moet mensen samenbrengen zodat ze gezamenlijk kunnen investeren in verduurzaming.
- De gemeente stimuleert inwoners om duurzaam te handelen, door bijvoorbeeld voorlichting en subsidie te geven over het toepassen van klimaat neutrale energie.

- We willen schaliegas weren uit de gemeente.
- We willen afvalstromen beter gaan scheiden en hergebruik van materialen stimuleren.

4.3 Bereikbaarheid en verkeer

De voorbereidingen van de N69 en Middenweg Bergeijk-Eersel zijn in volle gang. Samen met omliggende gemeenten werken we aan een sluitend netwerk van wegen op alle niveaus. We maken gebruik van de nieuwste technieken en digitale mogelijkheden - waaronder slimme mobiliteit - om tot het beste resultaat te komen.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We maken voor de ontwikkeling van slimme mobiliteitsoplossingen optimaal gebruik van innovaties en nieuwe technologieën. Dit doen we op regionaal niveau.
- Bestaande fietspaden worden planmatig onderhouden en verbreed. Er komt een nieuw fietspad tussen de Weebosch en Luyksgestel, en een snelle fietsverbinding met het stedelijk gebied wordt gerealiseerd.
- We realiseren de Middenweg tussen Bergeijk-Eersel met veilige fietsverbindingen en andere secundaire maatregelen.
- De N69 wordt aangelegd met sluipverkeer werende maatregelen en we investeren in de gebiedsimpuls en nulplus maatregelen.
- We bevorderen goed openbaar vervoer zodat we gemakkelijk bereikbaar zijn.
- We optimaliseren vervoer voor ouderen, leerlingen en mensen met een beperking en stimuleren de synergie tussen de verschillende doelgroepen.
- We pakken het sluipverkeer in en rond Luyksgestel en Riethoven aan. We zorgen voor veilige fietsverbindingen in alle kernen naar de middelbare scholen.
- We investeren in fietspaden waardoor alle kernen in onze gemeente verbonden zijn en het stedelijk gebied ook per fiets veilig en snel bereikbaar is.
- Eindhoven Airport mag zich uitsluitend ontwikkelen binnen duidelijke kaders. Meer vliegbewegingen dienen samen te gaan met stillere en schonere vliegtuigen zodat de belasting voor de omgeving niet toeneemt.

4.4 Bedrijvigheid en werkgelegenheid

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en leefbaarheid van onze kernen. CDA Bergeijk waardeert ondernemerschap en wil dat stimuleren door te zorgen voor nieuwe vestigingsmogelijkheden. Kennis delen vinden we belangrijk. Startende ondernemers kunnen van elkaar leren en elkaars voorzieningen gebruiken. Zo kunnen ze kosten drukken, contacten onderhouden en hun dienstverlening uitbreiden. CDA Bergeijk wil startende ondernemers helpen en onderling contact stimuleren.

CDA Bergeijk geeft verder invulling aan de centrumvisie Bergeijk 't Hof door het openbaar gebied en de inrichting daarvan aan de noordzijde te ontwikkelen. Daarnaast stimuleren we winkels en horecagelegenheden om zich te blijven ontwikkelen. Op deze manier kunnen we het hoofd bieden aan de afnemende behoefte aan fysieke winkeloppervlakte.

Om toeristische bedrijven te stimuleren, investeren we in de promotie van de gemeente Bergeijk. Hiervoor zoeken we de samenwerking met onder andere de Kempengemeenten en met de gemeenten over de grens zodat we een sluitend netwerk vormen.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- De gemeente zorgt voor een goed vestigingsklimaat en de ontwikkeling van bedrijventerreinen.
- In overleg met lokale ondernemersverenigingen en Kempisch Ondernemers Platform (KOP) investeren we in technisch onderwijs.
- We bevorderen de onderlinge afstemming tussen de ondernemersverenigingen.
- We steunen ondernemersverenigingen en hun economisch actieplan
- We stimuleren jonge ondernemers door hen te faciliteren bij de start en/of door een jonge-ondernemersprijs uit te loven.
- De inrichting en uitstraling van het openbaar gebied Hof-noord wordt heringericht. Het centrum krijgt een uniforme en aantrekkelijke uitstraling.
- Bij de herinrichting van het openbaar gebied zorgen we voor voldoende parkeergelegenheden.
- We bieden ontwikkelingsmogelijkheden in de kernen voor horeca en bedrijven. We behouden wat bijdraagt aan leefbaarheid en grijpen in daar waar ongewenste situaties ontstaan. Bij het ontwikkelen van detailhandel is de concentratiegedachte en centrumvisie leidend.
- We steunen de promotie van Bergeijk en werken daarvoor samen met ondernemers, VVV –stichtingen, Stichting promotie Bergeijk en met de omliggende gemeenten.
- We willen het unieke karakter van de gemeente zoveel mogelijk uitdragen. Daarnaast zorgen we voor een goede infrastructuur tussen de diverse recreatiemogelijkheden.
- De gemeente bevordert de regionale economische samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie. We zijn tevens voorstander van een grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en recreatie.

4.5 Vitaal buitengebied

CDA Bergeijk wil de omgevingskwaliteit van het buitengebied vergroten en de leefbaarheid verbeteren. Landbouw en natuur, maar ook wonen, recreatie, zorg, energie en bedrijvigheid zijn in het buitengebied nauw met elkaar verweven. Beleid biedt perspectief voor deze veelzijdigheid van het buitengebied.

De veehouderij moet een omslag maken en de gemeente heeft daarbij een belangrijke taak: aangeven wat (ruimtelijk) mogelijk is en duidelijk maken waar geen medewerking aan wordt verleend. CDA Bergeijk staat voor een goede gezondheid voor alle inwoners; daar worden geen concessies aan gedaan.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven in de agrarische sector zijn veranderd doordat het gemeentelijk beleid is aangescherpt en er nieuwe provinciale en landelijke kaders zijn gesteld. Om alle betrokkenen samen te brengen stelt de gemeenten een expertisecentrum in. In dit centrum wordt expertise bijeengebracht met het doel om ondernemers en inwoners in het buitengebied hulp te bieden bij het duidelijk in beeld krijgen van de mogelijkheden en onmogelijkheden. De gemeente neemt het initiatief.

Bedrijven in het buitengebied die hun landbouw- en of veehouderijproductie beëindigen, helpen we bij het waarmaken van nieuwe ambities. We ondersteunen hen bij het zoeken van nieuwe bestemmingen of het slopen van vrijkomende agrarische bebouwing. CDA Bergeijk staat voor een duurzame en evenwichtige ontwikkeling van het buitengebied.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- Het groene, weidse landschap van ons buitengebied draagt bij aan het welzijn en het geluk van mensen, agrarische ondernemers leveren hierbij een waardevolle bijdrage bij beheer en onderhoud van dit gebied.
- We streven naar een gezonde balans tussen natuur, land- en tuinbouw en recreatie.
- Om een vitaal buitengebied te behouden vinden we het belangrijk om ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van ondernemers in het buitengebied.
- Bij vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) bieden we ondersteuning om tot omvorming te komen.
- We bieden ruimte aan nieuwe initiatieven van bestemming binnen de kaders van het buitengebied.
- Ingrepen in het landschap zijn vaak onomkeerbaar en zullen we dus zorgvuldig overwegen.
- We steunen initiatieven die gericht zijn op vernieuwing zodat de agrarische sector duurzamer en gezonder wordt.
- We willen een volledig dekkend mobiel netwerk en snel internet realiseren voor de hele gemeente. Dus óók in het buitengebied.
- We staan voor een duurzaam pachtbeleid en hebben daar bij oog voor milieu, biodiversiteit, omgeving en de pachters.

4.6 Omgevingswet

Als de nieuwe Omgevingswet van kracht wordt, kan de gemeenteraad een toekomstvisie voor de gemeente bepalen waar het wettelijke instrumentarium op wordt ingezet. Deze visie moet maximale economische kansen combineren met optimale leefbaarheid. We gaan inwoners en ondernemers betrekken bij het opstellen van de omgevingsvisie.

CDA Bergeijk wil dat de gemeente samen met de dorps- en kernraden en inwoners een nieuwe dorpsvisie opstelt. Dat wordt een dorpontwikkelingsplan nieuwe stijl. De nieuwe Omgevingswet biedt volop mogelijkheden om de inwoners van de kernen invloed te geven op de ontwikkeling van hun eigen omgeving. In deze visie worden bestaande knelpunten - bijvoorbeeld in het woningaanbod, verkeer, veroudering van bedrijventerreinen en in voorzieningen zoals scholen en gemeenschapshuizen - meegenomen.

Omdat inwoners zich over gemeentegrenzen heen bewegen en gemeenten voor gelijke uitdagingen staan, werken we samen met de Kempengemeenten. Samenwerken maakt sterk en de regionale strategieruimte biedt inspiratie.

Om de bedrijvigheid in de gemeente Bergeijk verder te ontwikkelen wil CDA Bergeijk dat de gemeente een visie ontwikkelt voor gevestigde bedrijven én nieuw te vestigen bedrijven. Deze visie wordt samen met alle belanghebbenden opgesteld. De gemeente initieert en stelt ook middelen en expertise beschikbaar. Het is belangrijk dat alle belangen tussen wonen, werken en recreëren worden gewogen en dat er een goed evenwicht blijft tussen die belangen.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We stimuleren de betrokkenheid van alle inwoners en stakeholders bij de nieuwe omgevingsvisie.
- Samen met ondernemers werken we aan de totstandkoming van toekomstbestendige bedrijventerreinen.

4.7 Gezonde gemeentefinanciën

De financiën van de gemeente Bergeijk zijn goed op orde. We hebben een sterke basis om de uitdagingen van de komende raadsperiode op te pakken. Het voorzieningenniveau is goed op peil om onze gemeente voor onze inwoners aantrekkelijk te houden. De lastendruk voor inwoners is laag. Reële lasten die overeenkomen met de noodzakelijke dekking voor voorzieningen voor inwoners zijn onze uitgangspunten. Zorgen voor de toekomst is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Het CDA vindt dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen van inwoners en de gemeente. De uitgangspunten voor het financieel beleid van CDA Bergeijk zijn duurzaamheid, zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.

Het spreekt voor zich dat alle doelen die we willen realiseren moeten passen binnen de financiële mogelijkheden. Meer dan de meeste andere gemeenten heeft de gemeente Bergeijk - naast een structureel sluitend huishoudboekje - de beschikking over ruim toereikende reserves.

De gemeente Bergeijk heeft veel stille reserves. Met name onze cultuurgronden en natuur-/ bosgronden verschaffen de gemeente een zeer stabiele financiële basis. CDA Bergeijk wil die basis op waarde schatten en daarom in stand houden. Dit betekent niet een absoluut nee tegen inzet van reserves om beoogde doelen van de gemeente waar te maken. In het kader van investeringen in duurzaamheid en/of infrastructuur kan inzet van reserves overwogen worden.

De standpunten van CDA Bergeijk:

- We willen een financieel gezonde gemeente zijn en blijven.
- Structurele uitgaven dekken we met structurele inkomsten.
- We zijn een groot voorstander van goed rentmeesterschap: we gaan duurzaam om met de stille reserves.
- We zijn tegen lastenverzwaring als het voorzieningsniveau niet stijgt.
- We zorgen voor een overzichtelijke begroting.
- De stille reserves van de gemeente willen we op een duurzame wijze benutten en beheren, zodat tot in lengte van jaren natuur- en cultuurgronden duurzaam behouden blijven.